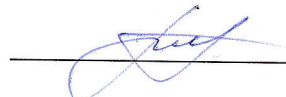

Міністерство освіти і науки України
Черкаський художньо-технічний фаховий коледж
Механіко-технологічне відділення

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з НР

 С.А. Рубанік

«31» серпня 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Основи правознавства»

Освітньо-професійної програми: «Обслуговування програмних систем і комплексів»

Спеціальність: 122 «Комп'ютерні науки»

Галузь знань: 12 Інформаційні технології

Освітній рівень: фаховий молодший бакалавр

Розробники програми: Харченко І.О., викладач вищої категорії

Робочу програму розглянуто і схвалено на засіданні циклової комісії комп'ютерних та землевпорядних дисциплін

Протокол № 1 від «29» серпня 2022 року

Голова циклової комісії комп'ютерних та землевпорядних дисциплін Мадюдя В.В.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 1,5	галузь знань «Виробництво та технології» Спеціальність 122 «Комп’ютерні науки» Освітньо-кваліфікаційний рівень: фаховий молодший бакалавр	Нормативна	
		Рік підготовки:	
		2-й	-
		Семестр	
Загальна кількість годин – 45		4-й	-
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 1 год. самостійної роботи студента –1-2 год		Лекції	
		12 год	-
		Практичні, семінарські	
		10 год	-
		Лабораторні	
		-	-
		Самостійна робота	
		23 год	-
		Індивідуальні завдання: -	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Основи правознавства» є формування у студентів цілісної системи знань про державу і право, їх місце в житті суспільства та людини, розвиток правового мислення, правосвідомості й правової культури, здатності діяти відповідно до вимог чинного законодавства України в особистому, громадському та професійному житті.

Вивчення дисципліни спрямоване на оволодіння студентами базовими теоретичними поняттями і практичними навичками застосування правових норм; виховання поваги до права, законності, прав і свобод людини та громадянина; усвідомлення відповідальності за власні дії в демократичному суспільстві; формування готовності до правомірної поведінки, здатності орієнтуватися у правовому полі творчої діяльності, зокрема щодо питань авторського, трудового та цивільного права.

Завдання:

- **надати студентам систематизовані знання** про сутність, ознаки, принципи й функції права, його роль у регулюванні суспільних відносин, а також про основні елементи правової системи України;
- **ознайомити з основними джерелами національного права**, його галузями, видами нормативно-правових актів, структурою та змістом Конституції України як Основного Закону держави;
- **розкрити основи ключових галузей права** — конституційного, цивільного, трудового, адміністративного, кримінального, а також авторського права — з урахуванням особливостей професійної діяльності у сфері культури й мистецтва;
- **сформувати практичні навички застосування норм законодавства** у повсякденному та професійному житті, у тому числі під час складання юридично грамотних документів (договорів, заяв, скарг, пояснень тощо);

- **розвинути уміння аналізувати правові ситуації**, оцінювати власні дії та дії інших осіб із позицій права, приймати рішення, що відповідають нормам законодавства і моральним принципам суспільства;
- **виховати повагу до Конституції України, законів і прав людини**, сприяти формуванню правової культури, громадянської відповідальності, почуття справедливості та нетерпимості до будь-яких форм правопорушень;
- **сприяти усвідомленню значення права у професійній діяльності митця**, зокрема щодо питань авторського та трудового права, захисту інтелектуальної власності, договірних відносин у сфері культури.

Після вивчення курсу студент повинен знати:

Після опанування навчальної дисципліни «Основи правознавства» студент повинен продемонструвати сформовані знання, уміння, навички та компетентності, необхідні для розуміння сутності права, його ролі в житті людини і суспільства, а також для практичного застосування правових норм у професійній діяльності та повсякденному житті.

Студент повинен знати:

- сутність, ознаки, функції та принципи права, співвідношення права і моралі;
- основні категорії правознавства: норма права, система права, правовідносини, правосвідомість, законність, правопорядок, юридична відповідальність;
- структуру правової системи України, галузеву класифікацію права (публічне, приватне, матеріальне, процесуальне);
- джерела права: Конституцію України, закони, підзаконні акти, міжнародні договори, судову практику;
- систему органів державної влади та місцевого самоврядування, їх правові повноваження;

- основи конституційного, цивільного, трудового, адміністративного, сімейного, кримінального та авторського права;
- права, свободи та обов'язки людини і громадянина, гарантії їх реалізації та механізми захисту;
- правові засади творчої діяльності — поняття інтелектуальної власності, авторських і суміжних прав;
- види юридичної відповідальності та підстави її настання;
- правові норми, що регулюють діяльність у сфері культури, освіти, праці та побуту.

Студент повинен уміти:

- знаходити, систематизувати, тлумачити та застосовувати норми чинного законодавства України;
- користуватися основними нормативно-правовими актами, правовими базами даних і офіційними електронними ресурсами (zakon.rada.gov.ua, minjust.gov.ua тощо);
- правильно оформлювати правові документи: заяви, договори, скарги, пояснення, звернення;
- розпізнавати й аналізувати типові правові ситуації, визначати правові наслідки дій осіб і знаходити законні шляхи їх розв'язання;
- здійснювати правову оцінку власної поведінки та дій інших осіб, аргументувати позицію з урахуванням норм права;
- дотримуватись законодавчих вимог під час виконання професійних обов'язків, укладення цивільно-правових чи трудових угод;
- орієнтуватися у питаннях прав і обов'язків працівника, споживача, громадянина;
- реалізовувати та захищати свої права і законні інтереси у передбачений законом спосіб;

- застосовувати правові знання для запобігання правопорушенням, конфліктам і дискримінаційним проявам у міжособистісних та професійних відносинах.

Студент повинен володіти навичками:

- самостійного пошуку, аналізу й критичного осмислення правової інформації;
- використання юридичної термінології у професійному спілкуванні;
- правомірної поведінки та відповідального ставлення до виконання громадянських і професійних обов'язків;
- аргументованого обстоювання своєї правової позиції в усній та письмовій формі;
- дотримання етичних норм у сфері права та професійної діяльності.

Формовані компетентності

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства, необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

→ *Це основна компетентність, безпосередньо пов'язана з правознавством.*

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні й культурні цінності, розуміти історію та закономірності розвитку суспільства.

→ *Правознавство включає розуміння розвитку держави, суспільних інститутів, правової культури.*

ЗК6. Здатність спілкуватися державною мовою усно і письмово.

ЗК8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Результати навчання (РН), що відповідають дисципліні:

→ Правознавство охоплює розуміння державного устрою, прав людини, дії законів у суспільстві.

→ *Робота з правовими документами вимагає чіткого володіння мовою.*

3. Структура навчальної дисципліни

№	Назва розділу, Теми	Кількість годин						Навчально-метод. література	Засоби діагностики
		всього	у тому числі:						
			л	с,п	лаб.	пр. інд.	с.р.с		
5 семестр									
1	Розділ № 1. Право як соціальне явище Тема 1. Поняття права, його сутність та функції. Тема 2. Джерела (форми) права.	6	3	2	-	-	1	Васильків С. С. <i>Правознавство: навчальний посібник.</i> – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с. Скакун О. Ф. Теорія держави і права: підручник. – Харків: Право, 2020.	1) усні опитування на практичних заняттях; 2) письмові контрольні; 3) самостійні роботи; 4) тестові завдання.
2	Розділ №2. Правова система України. Тема 1. Конституційний лад України. Тема 2. Система органів державної влади. Тема 3. Місцеве самоврядування в Україні.	7	3	2	-	-	2	Васильків С. С. <i>Правознавство: навчальний посібник.</i> – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с.. Конституція України. – Офіц. видання.	1) усні опитування на практичних заняттях; 2) письмові контрольні; 3) самостійні роботи; 4) тестові завдання.
3	Розділ №3. Права, свободи та обов’язки людини і громадянина. Тема 1. Права людини: класифікація, гарантії, механізми захисту. Тема 2. Обов’язки громадян та юридична відповідальність.	6	3	1			2	Васильків С. С. <i>Правознавство: навчальний посібник.</i> – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с. Колодій А. М., Олійник А. Ю. Теорія держави і права: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2021.	1) усні опитування на практичних заняттях; 2) письмові контрольні; 3) самостійні роботи; 4) тестові завдання.
4	Розділ №4.Основи	8	4	2			2	Васильків С. С. <i>Правознавство: навчальний</i>	1) усні опитування на

	цивільного права. Тема 1. Цивільні правовідносини. Тема 2. Право власності та інші речові права. Тема 3. Договір у цивільному праві.							посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с. Цивільний кодекс України. – Офіц. текст.	практичних заняттях; 2) письмові контрольні; 3) самостійні роботи; 4) тестові завдання.
5	Розділ №5. Сімейне і трудове право. Тема 1. Шлюб, права та обов'язки подружжя. Тема 2. Права дітей та батьків. Тема 3. Основи трудового права.	6	2	1			3	Васильків С. С. <i>Правознавство: навчальний посібник.</i> – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с. Кодекс законів про працю України. – Офіц. текст. Сімейний кодекс України. – Офіц. текст.	1) усні опитування на практичних заняттях; 2) письмові контрольні; 3) самостійні роботи; 4) тестові завдання.
6	Розділ 6. Адміністративне право. Тема 1. Адміністративні правопорушення і відповідальність. Тема 2. Органи виконавчої влади та публічне управління.	4	2	1			1	Васильків С. С. <i>Правознавство: навчальний посібник.</i> – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с. Кодекс України про адміністративні правопорушення. – Офіц. текст.	1) усні опитування на практичних заняттях; 2) письмові контрольні; 3) самостійні роботи; 4) тестові завдання.
7	Розділ 7. Основи кримінального права. Тема 1. Поняття злочину. Склад злочину. Тема 2. Види злочинів та покарань.	5	3	1			1	Васильків С. С. <i>Правознавство: навчальний посібник.</i> – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с. Кримінальний кодекс України. – Офіц. видання.	1) усні опитування на практичних заняттях; 2) письмові контрольні; 3) самостійні роботи; 4) тестові завдання.

	Разом годин	45	12	10	-	-	23		
--	-------------	----	----	----	---	---	----	--	--

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття права, його сутність і функції. Норма права та її структура.	2
2.	Джерела (форми) права. Система законодавства України.	2
3.	Конституційний лад України. Основи конституційного права.	2
4.	Права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Гарантії їх реалізації.	2
5.	Основи цивільного, сімейного та трудового права.	2
6.	Основи адміністративної та кримінальної відповідальності.	2
	Всього	12

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття права, його ознаки та функції. Норма права, її структура та види.	1
2.	Конституція України як Основний Закон держави. Система органів державної влади.	1
3.	Права, свободи та обов'язки людини і громадянина. Механізми їх захисту.	1
4.	Цивільні правовідносини. Правоздатність і дієздатність.	1
5.	Право власності та договори у цивільному праві.	1
6.	Сімейні правовідносини: права та обов'язки подружжя і батьків.	1
7.	Основи трудового права: трудовий договір, робочий час, оплата праці.	1
8.	Адміністративні правопорушення й адміністративна відповідальність.	1
9.	Поняття злочину та кримінальної відповідальності.	1

10.	Практикум: складання правових документів (заява, договір, скарга).	1
	Всього	10

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Короткий зміст	Кількість годин
1	Основи права та його функції	Поняття права, його ознаки та функції. Джерела права в Україні.	4
2	Конституційні основи держави	Конституція України як Основний Закон. Роль Конституції у забезпеченні прав і свобод.	6
3	Права, свободи та обов'язки людини і громадянина.	Загальні положення про права, свободи та обов'язки. Механізми захисту прав людини. Конституційні гарантії.	4
4	Цивільне право та цивільні правовідносини	Поняття цивільного права, його сукупність. Поняття договірного права.	4
5	Кримінальне право та адміністративне право	Основи кримінального і адміністративного права. Відповідальність за правопорушення.	4
6	Судова система та правозастосування	Організація судів в Україні. Система правозастосування. Основи адміністративного процесу.	4
	Всього		23

8. Методичне забезпечення

1. Картки завдань самостійних, тестових робіт.
2. Вправи.
3. Роздатковий матеріал в схемах і таблицях для забезпечення наочності.
4. Презентації.

9. Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

5	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
4	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.
3	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
2	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

10. Рекомендована література

Основна

1. **Конституція України.** – Офіц. видання.
2. **Васильків С. С.** *Правознавство: навчальний посібник.* – Київ: Центр учбової літератури, 2018. – 320 с.
3. **Скакун О. Ф.** Теорія держави і права: підручник. – Харків: Право, 2020.
4. **Колодій А. М., Олійник А. Ю.** Теорія держави і права: підручник. – К.: Юрінком Інтер, 2021.
5. **Шемшученко Ю. С. (ред.)** Юридична енциклопедія: у 6 т. – К.: Укр. енциклопедія.
6. **Копиленко О. Л., Копиленко М. Л.** Основи правознавства: навч. посібник. – К.: Юрінком Інтер, 2019.
7. **Цивільний кодекс України.** – Офіц. текст.
8. **Кодекс законів про працю України.** – Офіц. текст.
9. **Кодекс України про адміністративні правопорушення.** – Офіц. текст.
10. **Кримінальний кодекс України.** – Офіц. видання.
11. **Кучерявенко М. П., Тихий В. П.** Основи правознавства: підручник. – К.: Алерта, 2020.

Допоміжна

1. **Рабінович П. М.** Основи загальної теорії права та держави. – Львів: Кальварія, 2020.
2. **Грошевий Ю. М.** Правознавство: навч. посібник. – Харків: Право, 2018.
3. **Погорілко В. Ф., Фрицький О. Ф.** Конституційне право України: підручник. – К.: Наука, 2020.
4. **Братусь Л. А.** Право і особистість: навч. посібник. – К.: Право, 2019.

5. **Тамм В.** Права людини: навч. посібник. – К.: Алерта, 2021.
6. **Малахова М. В.** Цивільне право України. Загальна частина: навч. посібник. – К.: Юстініан, 2022.
7. **Гловюк І. В.** Кримінальне право України: загальна частина. – К.: Наука, 2019.
8. **Гуменюк В. І.** Адміністративна відповідальність: навч. посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2021.
9. **Сімейний кодекс України.** – Офіц. текст.
10. **Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні».** – Офіц. текст.

Інтернет-ресурси

1. **Офіційний портал Верховної Ради України** – <https://zakon.rada.gov.ua>
2. **Міністерство юстиції України** – <https://minjust.gov.ua>
3. **Судова влада України** – <https://court.gov.ua>
4. **Єдиний державний реєстр судових рішень** – <https://reyestr.court.gov.ua>